

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Факультет фінансів та обліку
Кафедра фінансового контролю та аудиту

ПРІНЦ Ігор Володимирович

**ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ АУДИТ В УКРАЇНІ:
НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ**

Спеціальність: 071 – Облік і оподаткування

Освітньо-професійна програма –

Аудит та державний фінансовий контроль

Виконав студент
групи ОАДФКм-21

Прінц І.В.

Науковий керівник:
к.е.н., доцент М.Т. Щирба

РОЗДІЛ І. Державний фінансовий аудит в економічній системі України

1.1. Правова основа та організаційні форми контролю фінансової й господарської діяльності

Згідно до ЗУ «Про основні засади державного контролю (контролю) у сфері господарської діяльності» *«державний нагляд (контроль)»* трактується як вид людської діяльності.

Заходи державного контролю (контролю) - заплановані та позапланові дії, які здійснюються у вигляді ревізій перевірок, обстежень, оглядів й також в інших формах.

Беручи до уваги економічні, юридичні, соціальні та політичні інтереси держави контроль у сфері господарської діяльності (*у вигляді ревізій*) виконує такі державні функції:

- ✓ виконання законодавства;
- ✓ цілісність та своєчасність надходжень до бюджету, цільове та економне використання фінансів державного бюджету й позабюджетних фондів;
- ✓ законність та ефективність використання фізичних, трудових та ФР господарюючим суб'єктами та державними підприємствами;
- ✓ дотримування встановленої чисельності персоналу, ставок і фондів оплати праці;
- ✓ касова дисципліна та законність операцій по банківському рахунку;
- ✓ забезпечення законності оприбуткування та споживання ТМЦ;
- ✓ точність бухобліку й достовірність фінансової звітності;

- ✓ використання обчислювальні (комп'ютерні) технології для підвищення контрольної функції бухгалтерського обліку щодо забезпечення ефективного використання державного майна й усунення умов, що призводять до спотворення звітних показників та безгосподарності.

Тому у суспільстві із ринковою економікою функція контролю полягає в тому, щоб з допомогою економічних важелів та стимулів (запозичення, інвестиції, сплата податків тощо) сприяти діяльності суб'єктів господарюючих суб'єктів різної форми власності.

Органи ДФК у своїй діяльності застосовують нормативні та законодавчі акти України.

Якщо у держава немає чіткої налагодженої системи контролю за розподілом, виробництвом, перерозподілом громадського продукту та іншими частинами суспільного життя у державі вона не зможе функціонувати і розвиватися. Контроль – це невід'ємна частина надбудови суспільства, яка показує серйозні зміни в процесі піднесення його політичної системи, законодавчої й виконавчої влади, органів господарського й державного управління. Говорячи по-іншому, *контроль* є функцією системи управління процесами у суспільстві.

До цілі існування контролю відносять отримання інформації своєрідного роду, що характеризує якісні та кількісні показники й господарської й фінансової діяльності підприємства: міру результативності використання ресурсів, задіяних в процесах кругообороту капіталу, окремих видів діяльності, економічного потенціалу та бізнес-процесів.

За організаційними формами контроль в Україні поділяють на декілька видів(рис. 1.1).

Всі зазначені види й форми контролю удало поєднуються в умовах ринкової економіки. Утім, варто помітити, що не встановлено критеріїв за котрими саме так поділяють контроль.

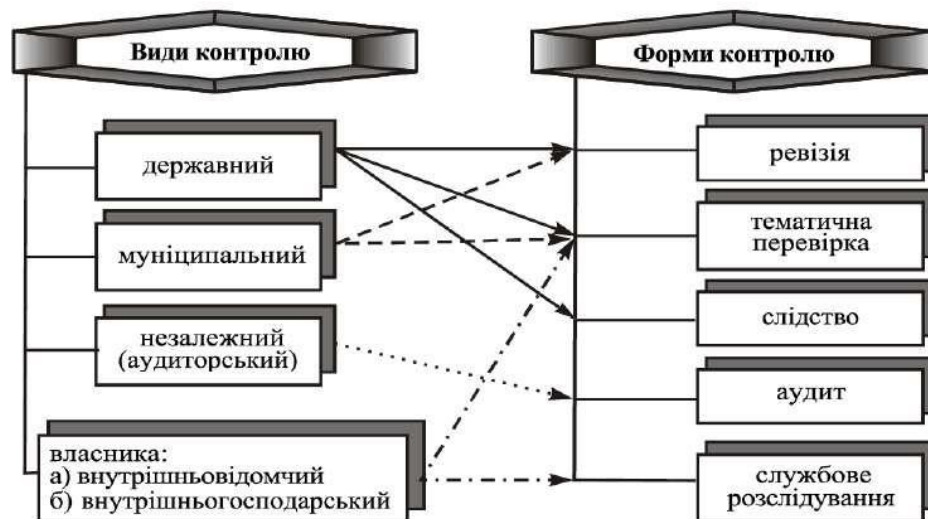

Рис. 1.1. Види й форми контролю

Державний контроль – це одна із форм виконання державної влади, яка забезпечує дотримання правових актів держави, які видаються органами держави. Він полягає у підтримці здійснення державної фінансової політики, забезпеченні процесу формування та результативного вживання ФР для усі ланок фінансової-бюджетної системи.

Муніципальний(міський) фінансовий контроль - контроль, який здійснюють місцеві органи за виконанням бюджетних процесів, планів міського розвитку відповідних територій і при вирішенні інших питань місцевого значення в галузі формування, розподілу і використання земських - державних фондів.

Незалежний контроль (зовнішній аудиторський) на договірних платних засадах перевіряє відповідність балансів, звітних даних та одночасно надає консультації із питань обліку, економіки, фінансів тощо. Даний контроль призначений в більшості об'єктам недержавного сектору економіки.

Контроль окремих власників поділяють на:

- *Відомчий контроль* (міністерства, асоціації, відомства, концерни, акціонерні виробничі об'єднання) здійснюється вищестоящими органами управління і посадовими особами виконавчих органів влади з питань виконання покарань за діяльністю органів пеніцитіарної системи.

- *Внутрішньогосподарський контроль* (власники підприємств, фінансово-економічна і бухгалтерська служби підприємств) - це незалежний контроль з боку зацікавлених осіб (власників) та управлінського персоналу підприємства з метою недопущення фактів порушення законності, нераціонального використання та перевитрат виробничих ресурсів, невиконання передбачених виробничо-господарських планів діяльності і розвитку підприємства.

Ревізія роботи підприємницьких структур, реалізації бюджетів та кошторисів виконання бюджетів як вид контролю є системою контрольних дій, котрі виконують за допомогою доручення керівника вищестоящої організації чи органу керування ревізійною групою, чи ревізором щодо господарсько-фінансової діяльності підвідомчих організацій та підприємств, та за час яких установлюються законність, економічна обґрунтованість, достовірність та потребу у проведених господарських операцій, та ще законність виконання обов'язків посадових осіб, що допомагали їх здійсненню.

У залежності від відомчої підпорядкування ревізії поділяють (рис. 1.2).

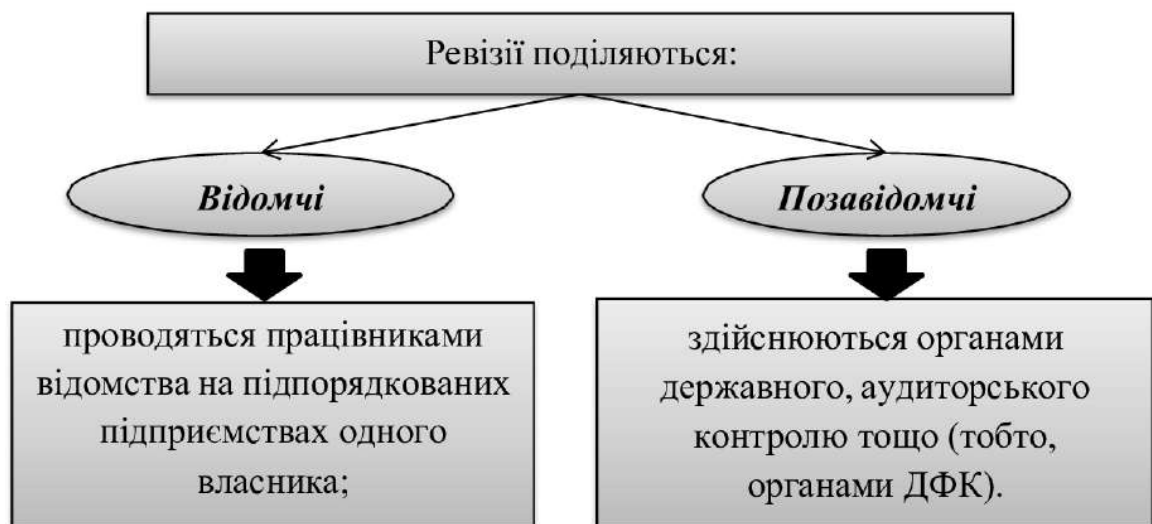

Рис. 1.2 Різновиди ревізії

Тематична перевірка – це досліджування єдиної або декілька сторін функціонування підконтрольного об'єкта. Усі результати цієї перевірки, отримані на підставі документального і реального контролю, оформляються актами чи

доповідними записками. Відповідно до результатів тематичної перевірки контролери здійснюють висновки про ситуацію підконтрольного об'єкта й розробляють пропозиції стосовно покращання становища. Ці пропозиції аналізуються і затверджуються до здійснення керівником органу, від якого імені здійснювалась тематична перевірка. Виконання оттаких пропозицій регулярно перевіряється.

Слідство є формою контролю яка являє процесуальні дії, під час яких установлюється провинність відповідальних службових, посадових осіб в здійсненні порушень, пов'язаних із привласненням матеріальних цінностей, службовими зловживаннями, безгосподарністю.

Судовими та слідчими правоохоронними органами проводиться слідство та регулюється характерним процесуальним законодавством.

Аудит – це форма контролю, яка є незалежною експертизою фінансового стану суб'єкта господарювання, підтвердження записів у бухгалтерських документах, правильності складання звітних форм. Мета аудиту – засвідчити достовірність даних фінансового стану та звітності, а ще перевірити, чи здійснюється БО відповідно з діючим законодавством в державі.

Аудит різниться від ревізії не лише цілями виконання, але, також і організаційними формами проведення. Аудит здійснюють незалежні аудиторські фірми або особи, котрі реалізують приватну підприємницьку діяльність та внесені до реєстру АПУ, притому на платній основі за договорами із адміністрацією всяких підприємницьких структур, які прагнуть отримати дані аудиторські послуги. Аудитор відповідальний передзовнішніми споживачами інформації (акціонерами, банками, кредиторами) стосовно якості та обґрунтованості наслідків контролюванню.

Службове розслідування – форма контролю дотримання робітниками фірм, компаній службових обов'язків, а надто нормативних й правових актів, що регулюють виробничі зв'язки.

Службове слідство здійснюється професійною комісією відповідно наказу керівника підприємства у випадку встановлення крадіжок, нестач, втрат.

Забезпечення раціонального використання та збереження державних ФР, досягнення економії бюджетних коштів потребує створення дієвої системи ДФК. При цьому, важливого значення надають існуючим класифікаціям ДФК, що виокремлюють його характерні ознаки та властивості.

Пропонуємо розглянути наступні класифікації ДФК (див. рис. 1.2; див. табл. 1.1).

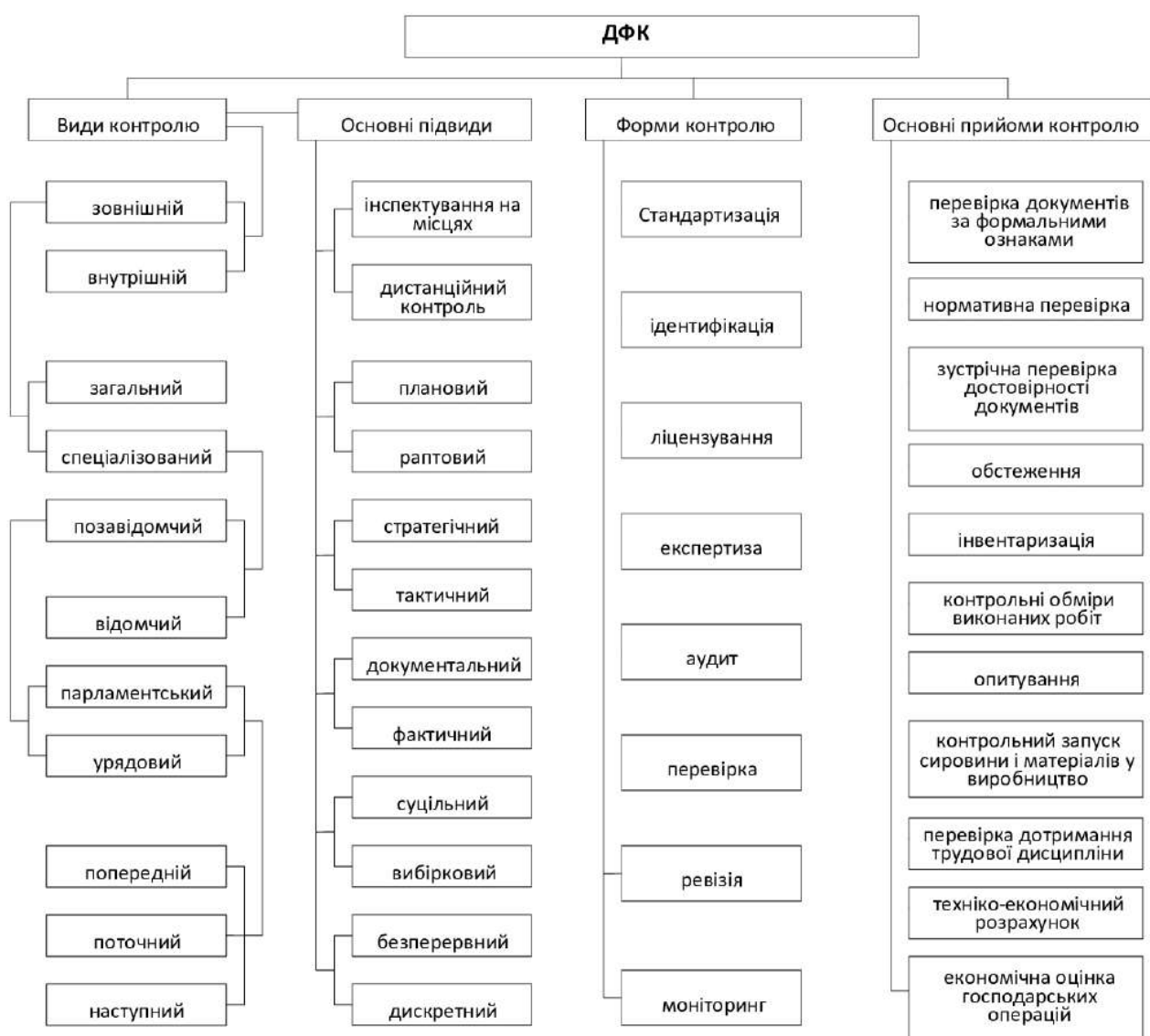

Рис. 1.2. Класифікація ДФК за основними ознаками

ДФК – це система цілеспрямованих дій державних органів, які повинні виявляти порушення щодо управління бюджетними ресурсами (рис. 1.2).

Сучасну класифікацію видів ДФК подано в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1.

Класифікація видів ДФК

<i>Класифікаційна ознака</i>	<i>Вид ДФК</i>
За статусом суб'єктів контролю	Парламенту, уряду, відомчий
За предметом контролю	Бюджетну податків, митний, валютний, ціновий, банківський
За місцем здійснення контрольних заходів	Виїзний та камеральний
За методикою здійснення контрольних заходів	Фактичний та документальний
За технологією здійснення контрольних заходів	Ручний та автоматизований
За підпорядкованістю об'єкта контролю суб'єкту контрольних дій	Зовнішній та внутрішній
За рівнем делегування контрольних повноважень	Прямий та опосередкований
За ініціативою проведення контрольних заходів	Обов'язковий і добровільний
За регулярністю (періодичністю) проведення контрольних заходів	Регулярний та епізодичний
За тривалістю проведення контрольних заходів	Постійний та тимчасовий
За моментом часу проведення контрольних заходів по відношенню до стадії здійснення господарських операцій на підконтрольному об'єкті	Попередній, оперативний, поточний і заключний
За способом перевірки господарських операцій та бухгалтерської документації об'єкта контролю	Суцільний та вибірковий

Вищезазначені класифікації сприяють упорядкуванню рівнів інформаційної значущості окремих видів ДФК та розвитку його інструментарію для своєчасного попередження порушень у сфері управління державними ресурсами бюджетів.

1.2. Законодавче підґрунтя аудиту в управлінській діяльності

Здійснення внутрішніх та зовнішніх діяльностей країни неможлива без існування та застосування ФР, тому що лише за рахунок нагромадження коштів у володіння держави формується шанс для існування держави. Необхідність використання ФР і фінансових інститутів призвела до виконання країною характерного роду функціонування – фінансової, і робить потрібною практику з її управління.

Фінансове функціонування держави - це діяльність з формування, поділу та використання централізованих та децентралізованих бюджетних фондів із ціллю забезпечення виконання діяльностей країни, задач соціально-економічного характеру, керівництва, обороноспроможності, функціонування державних органів.

Сутність фінансової діяльності можна поділити на певні стадії, котрі й визначаються своєрідністю її здійснювання(рис. 1.3).

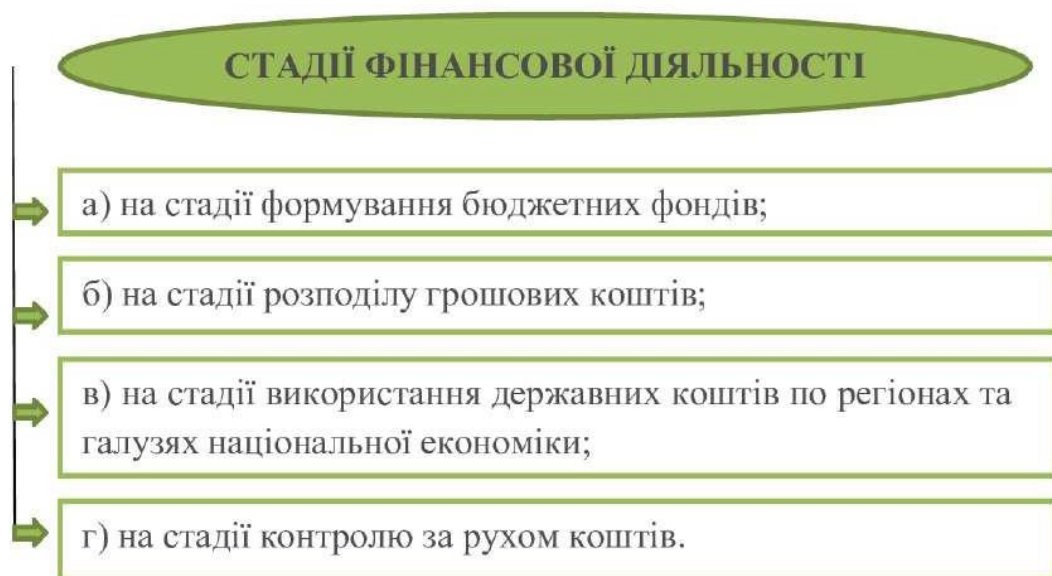

Рис. 1.3 Стадії фінансової діяльності

Варто зауважити - коли перші три фази руху коштів і фінансової діяльності поетапно здійснюється одне за одним, то для контролю властива подвійність: по-перше, він має сталий характер і відбувається на будь-якій

стадії плинущ коштів; а по-друге, видається як завершальний період у динаміці країни.

Контроль постійно має практичні призначення та формується на чіткій фазі управлінського процесу. Відповідно до цього актуальними проблемами у галузі державних фінансів, котрі вимагають активізації та в дальшому піднесенню наукових досліджень, є запити теорії та діяльності формулювання призначення ДФК в управлінні фінансовою діяльністю країни.

Фінансова діяльність відбувається згідно до відповідних принципів, головні з котрих закріплено нормативними й правовими актами України.

Положення фінансової діяльності держави, формулюючи і окреслюючи її сутність, утворюють умови виконання функцій з управління фінансовою й бюджетною діяльністю. Головними функціями управління бюджетною діяльністю держави є(рис. 1.4).

Рис. 1.4 Функції управління бюджетною діяльністю держави

Тому, поняття "контроль" є частинкою категорії "управління". Місце контролю в систематичності державного управління визначається:

- функціонуваннями і метаю державного управління;
- ієрархічною структурою державної влади;

- суспільним поділом роботи.

Контролем називають систему спостереження за процесом діяльності управлінського об'єкта із метою оцінювання обґрунтованості й ефективності управлінських рішень та результатів їх здійснення, встановлення відхилень від таких рішень, превентивізм небажаних ситуацій та здійснювання дій з їх запобігання.

Контроль є фінальним результатом організаторського циклу на тому його етапі, коли фактичні наслідки дії на об'єкт управління зрівнюються з правилами прийнятих ухвал й при встановленні негативних викривлень установлюються їхні мотиви, уживаються дії для виправлення стану справ. Тому контроль для цього повинен бути дієвим, правильним та результативним.

Активне місце контролю в управлінні бюджетною діяльністю країни виражається у тому, що він не обмежується тільки встановленням відхилень від вимог прийнятих рішень. Його дані використовуються для допомоги динамічного піднесення усього порядку управління, прийому більше переконливих рішень для управління.

Контроль - окрема та самостійна функція управління. Він не поглинає інші його функції, а проникає в них та активно впливає на ефективність їх виконання.

Контроль тісно пов'язаний з функцією мотивації та планування. Він полягає не лише в перевірці виконання рішень, що прийняті в процесі управління. Контроль стану об'єкта управління одночасно надає можливість своєчасно впливати на зміни і при необхідності коригувати управлінські рішення, що прийняті раніше.

Перевіряючи обґрунтованість показників планування, контроль сприяє підвищенню його оптимальності.

Особливий зміст контролю дозволяє зберегти його незалежність і дає можливість відрізнити його від інших видів діяльності не тільки в науці, але й в організаційному плануванні, чи то при визначенні можливостей установ,

чи при створенні спеціального механізму контролю, або нічого, крім функцій контролю та держави. Але розмежування функцій контролю є відносним, оскільки уніфікація процесу управління вимагає його інтеграції. Що стосується контролю, то інтеграція зводиться до того, що, оскільки контролюючий суб'єкт підпорядкований державному органу загальної або галузевої компетенції, суб'єкт контролю обов'язково втягується в орбіту загальнодержавного або галузевого управління.

Слід зазначити, що без засобів контролю неможливо забезпечити компетентність і конкретність управління. Конкретний менеджмент полягає в тому, щоб управляти на основі достовірної інформації, щоб можна було вчасно знайти помилки, виправити управлінські рішення, привести їх у відповідність до об'єктивних змін, сформулювати найбільш ефективні рішення для різних загальних і специфічних проблем державного управління. Звукові засоби управління необхідні для навчання персоналу, підвищення його відповідальності за справу.

Важливою функцією національного фінансового менеджменту є фінансовий контроль. Відповідно до Фінансового закону фінансове регулювання - це система установ і заходів, що перевіряють законність і цілеспрямованість дій держави та органів місцевого самоврядування при формуванні, розподілі та використанні грошових фондів, і є однією з форм державного контролю, що сприяє забезпеченню законності, захисту власності, правильному та ефективному економічному використанню бюджетних і власних коштів, виявленню порушень фінансової дисципліни.

Відповідно до фінансового права фінансовий контроль - це система установ і заходів, що перевіряють законність і цілеспрямованість дій держави та органів місцевого самоврядування при формуванні, розподілі та використанні грошових фондів, і є однією з форм державного контролю, що сприяє забезпеченню безпеки законності, захисту власності, правильному та

ефективному економному використанню бюджетних і власних коштів, сприяє виявленню порушень фінансової дисципліни.

Як управлінська ланка фінансовий контроль також має певну практику застосування та цільову специфіку, що відрізняє його від інших самостійних видів контролю. Фінансовий контроль здійснюється шляхом застосування наукових методів для визначення ступеня відповідності практики управління фінансовими ресурсами в усіх сферах виробництва та розподілу суспільних благ вимогам фінансової політики. Інститут фінансового контролю є невід'ємною частиною континууму органів державного контролю та є важливою ланкою фінансового механізму.

Організація та функціонування чіткої системи фінансового контролю є обов'язковим елементом фінансової політики, тому вдосконалення системи фінансового контролю має здійснюватися не автономно, а як ланцюг загальних систем реструктуризаційних заходів і фінансових механізмів.

Слід також мати на увазі, що, на відміну від усіх інших видів контролю, він відбувається в усіх сферах суспільного відтворення і супроводжується етапами процесу грошових потоків і розуміння фінансових результатів.

Значення ДФК у народному господарстві залежить від його положення та ролі в усіх сферах суспільного відтворення: контроль посідає центральне місце в системі управління фінансами та супроводжує рух коштів. Це засіб зв'язку між фінансовим прогнозуванням й бухгалтерським обліком, з одного боку, і передумовою для виконання фінансового аналізу та наглядових функцій, з іншого. Це дозволяє контролю будувати інтегруючу роль, недооцінювати або нехтувати, щоб зробити фінансове управління неможливим і призвести до його системної ліквідації. Призначення ДФК полягає у підтримці виконання фінансової політики країни та усіх органів місцевої влади у забезпечуванні ходу формування й дійового вживання ФР у усіх ланках фінансової системи.

Основною метою державного фінансового контролю є розумне використання фінансових ресурсів держави й коштів спеціальних фондів для стабілізації фінансів суб'єктів господарювання державної форми власності. Важливим напрямком фінансового контролю є своєчасне та повне виконання фінансових зобов'язань фізичних та юридичних осіб перед бюджетом з метою дотримання податкового законодавства.

Вплив засобів контролю на процеси, що пов'язані з фінансовою діяльністю, виражається крізь призму фінансових санкцій та інші заходів з метою виправлення виявлених недоліків. Звіти з фінансового контролю використовуються для прийняття управлінських рішень та зміни чинного фінансового законодавства. Роль ДФК в управлінні полягає у аналізуванні та порівнянні фактичної ситуації в тій чи іншій сфері з вимогами до них, встановленні відхилень у виконанні поставлених завдань й причин цих відхилень, а також оцінкою діяльності та доцільність цього шляху. Як зазначають у працях науковці з цього питання, ця специфіка мети контролю дозволяє відмежувати його від інших управлінських функцій, створюючи спеціальні інститути, які не виконують або виконують зовсім небагато інших функцій, крім контрольних, державних функцій для визначення компетенції такі органів.

Враховуючи вищенаведене, дозволено сказати, що ДФК є діяльністю з державного фінансового управління, особливо в теперішніх умовах сталого недофінансування бюджетного дефіциту, браку коштів та в цілому проблематичної економічної становища. Він формує систему заходів з встановлення законності і цільового використання коштів, дій у сфері формування, поділу й витрачання грошових коштів у кордонах фінансової системи та часткових її ланок.

Поняття "ДФК в керівництві фінансовою діяльністю держави" варто вивчати в оттаких планах:

- як послідовну практику органів влади і керівництва, як одну з функцій управління, тобто, контроль як сферу державного управління;

- як завершальний етап управління, засади котрої є механізм зв'язку;
- як необхідну складову ходу прийому і виконання управлінських рішень.

Суть ДФК в керівництві фінансовою діяльністю країни лежить в тім, що фінансовий контроль - це обов'язок та одночасно реалізація права реалізовувати контроль; особливий вид, невід'ємний, частинка з державного управління та джерело його інформаційного забезпечення вимог державних органів влади та управління в ході прийому рішень в процесі управління; механізм зворотного зв'язку, завдяки котрому дозволено одержати потрібну інформацію про здійснення управлінських рішень; визначна частина виконання функцій органів державної влади, цілеспрямований на дійове вживання природних і ФР держави; спосіб отримання вірогідної й абсолютної інформації про конкретний стан фінансів держави.

ДФК у процесі управління бюджетом держави є також одним зі періодів управлінського циклу і виявляє собою систему нагляду, зіставлення, перевірки та аналізу діяльності управлінського суб'єкта з ціллю розуміння обґрунтованості та ефективності прийнятих рішень, встановлення законності їх реалізації, присутності відхилень фактичних наслідків від параметрів і нормативів, що заплановані й прийняття рішення щодо їх уникнення.

ДФК в управлінні бюджетом країни повинні бути характерні такі ознаки (рис.1.5).

Риси Державному фінансовому контролю

- здійснення всіма органами управління в межах їхньої компетенції;

- забезпечення перевірки відповідності та виконання нормативно встановлених завдань і рішень;

- спрямованість на цільове, раціональне й більш ефективне використання ФР держави;

- підвищення ефективності роботи державних органів управління шляхом удосконалення їх структури.

Рис. 1.5 Риси Державному фінансовому контролю

Розглядаючи роль державного фінансового контролю в управлінні державними фінансами, необхідно виокремити такі фактори ефективності контролю: стратегічна спрямованість контролю; орієнтація на результат; відповідність; своєчасність контролю; простота та економічність. Загалом, науковці досліджують контроль як сферу діяльності органів державного управління та визначають його як спосіб або форму управлінської діяльності.

Контроль – завершальний етап управлінської діяльності, який дозволяє порівняти фактичні результати із запланованими. Інколи контроль одночасно є принципом управління та методом управління, головним чином тому, що контроль є постійним елементом управління, а не пов'язаним лише з перевіркою виконання управлінських рішень. Слід зазначити, що фінансовий контроль інформує інші основні функції менеджменту, але водночас залишає власне значення. Його слід розглядати як самостійну функцію управління, тобто особливу діяльність з певною цільовою спрямованістю, певним змістом і засобами реалізації. Суть фінансового контролю полягає в тому, як суб'єкт управління фіксує і перевіряє розподіл об'єктів управління.

Для виявлення зміщення необхідно визначити способи коригування організації керованих об'єктів, методи впливу на об'єкти для подолання зміщення. При цьому слід враховувати, що контроль є безперервним процесом, який забезпечує досягнення об'єктом управління встановлених цілей розвитку шляхом своєчасного виявлення проблемних відхилень і змін у внутрішньому та зовнішньому середовищах. Фінансовий контроль – це комплексна функція, яка включає функції обліку, оцінки та аналізу. Управління і контроль — явища взаємопов'язані. Як відносно самостійні інститути, вони створюють стабільну систему у своїх взаємовідносинах. Отже, в менеджменті контроль є сполучним ланцюгом між циклами управління.

Належне функціонування ДФК має вирішальне значення у фінансовій безпеці України. Це проявляється в тому, що основне місце серед чинників, що її визначають, належить бюджетній безпеці й боротьба із фінансовими злочинами.

Розкриваючи питання ролі ДФК в управлінні, слід звернути увагу на встановлення та запобігання прояву тіньової економіки й отриманням коштів внаслідок порушення чинного законодавства.

Підсумовуючи, можна побачити, що ДФК є однією з важливих функцій державного управління, це процес сприяння реалізації національної фінансової політики та забезпечення формування й раціонального використання коштів бюджету для досягнення встановлених фінансових цілей.

ДФК набуває значення в умовах існуючих форм власності та розвивається у двох напрямках. Перший – державний контроль за процесом формування й ефективного використання коштів бюджетів усіх рівнів України та загальнодержавних цільових фондів. По-друге, держава здійснює контроль за дотриманням чинного законодавства щодо забезпечення законності й раціональності і дотриманням фінансової дисципліни у процесі

створення, розподілу й володіння, використання та передачі майна, що належить державі.

Загалом метою національного фінансового регулювання є пошук резервів зростання ФРС за рахунок скорочення матеріальних і трудових витрат виробництва, правильного відображення їх значення у функціонуванні економіки, створення непродуктивних інститутів. втрата. Вплив засобів фінансового контролю на фінансові операції виявляється крізь призму фінансових санкцій й інших заходів з метою усунення виявлених недоліків. Матеріали фінансового контролю використовуються для прийняття управлінських рішень, внесення змін до чинного фінансового законодавства.

Метою ДФК є: визначення фактичної ситуації шляхом спостереження, аналіз її відповідності принципам, стандартам, кодексам, стандартам і нормам, установленим діючим законодавством, визначення засобів виправлення та/або запобігання виявленим відхиленням, з метою підвищення загальної ефективності діяльності державної фінансової системи.

Загальну мету неможливо досягнути без вирішення таких завдань ДФК(рис. 1.6).

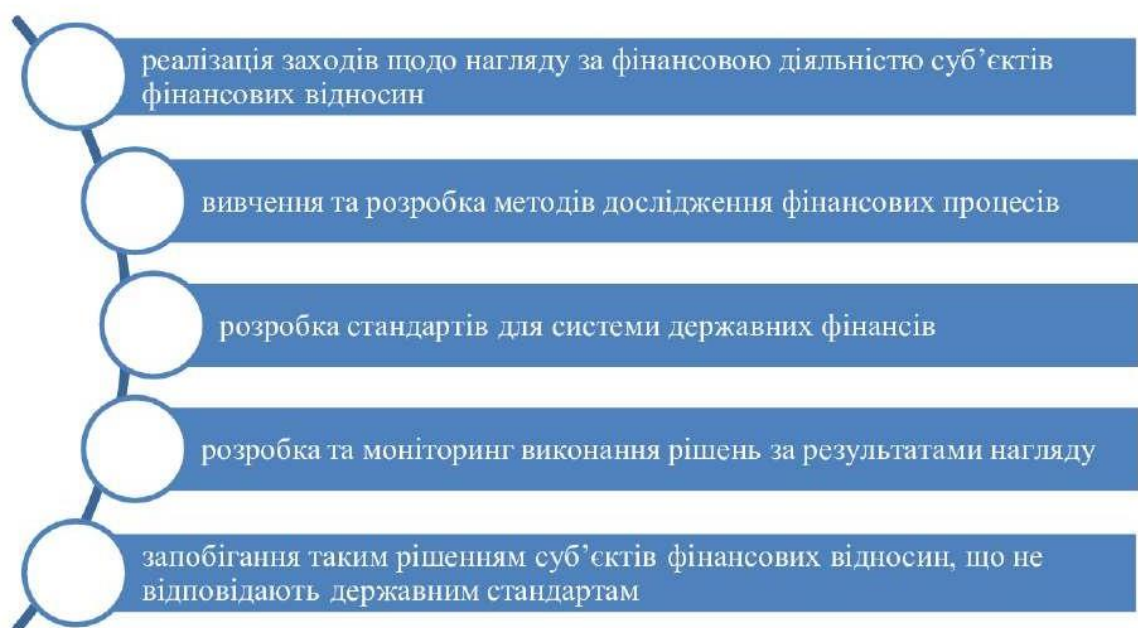

Рис. 1.6. Завдання державного фінансового контролю.

Досягнення визначеної мети і реалізацію цілей ДФК слід віднести до загальних пріоритетів. Вирішення цих масштабних проблем державного розвитку неможливе без значного підвищення ефективності цілої системи державного управління. Це ставить також питання про місце ДФК загалом у цілісній системі державного управління крізь призму його співвіднесення з окремими галузями застосування ФК (рис.1.7).

Усі перелічені напрями ДФК можна віднести до сфери ДФК у значному розумінні (як такі, що відносяться до фінансової діяльності країни в цілому (рис.1.2), тоді як звужене розуміння міститиме тільки парламентський й бюджетний, фінансовий й фінансовий контроль (тобто такі, що безпосередньо відносяться до формування, а також розподілення й перерозподілення грошових потоків країни). Тому аудит адміністративного функціонування слід віднести до першої й другої категорій. Внаслідок його універсальності, він відноситься до усіх видів діяльності держави.

Висновки до розділу I

Забезпечення раціонального використання та збереження державних ФР, досягнення економії бюджетних коштів потребує створення дієвої системи ДФК. Контроль постійно має практичне призначення та формується на чіткій фазі управлінського процесу. Відповідно до цього актуальними проблемами у галузі державних фінансів, котрі вимагають активізації та в подальшому піднесенню наукових досліджень, є запити теорії та діяльності формулювання призначення державного фінансового в управлінні фінансовою діяльністю країни.

Активна роль контролю в управлінні бюджетною діяльністю країни виражається у тому, що він не обмежується тільки констатацією відхилень від вимог прийнятих рішень, а його дані використовуються для допомоги динамічного піднесення усього порядку управління, прийому більше переконливих управлінських рішень.

Контроль як окрема й самостійна функція управління не поглинає інші функції, а проникає в них, активно впливаючи на ефективність їх виконання.

Основною метою державного фінансового контролю є раціональне використання бюджетних коштів, централізованих і децентралізованих спеціальних фондів для стабілізації фінансів суб'єктів господарювання державної форми власності. Важливим напрямком фінансового контролю є своєчасне та повне виконання фінансових зобов'язань фізичних та юридичних осіб перед бюджетом, дотримання податкового законодавства.